

Ilkka Virtanen 60 vuotta

Ilkka Virtanen syntyi Paimiossa tammikuun 4. päivänä 1944. Hän valmistui 1962 ylioppilaaksi Paimion yhteiskoulusta ja suoritti filosofian kandidaatin tutkinnon 1968 Turun yliopistossa pääaineena sovellettu matematiikka. Vuonna 1974 hän suoritti filosofian lisensiaatin tutkinnon ja väitteli filosofian tohtoriksi vuonna 1977 Turun yliopistossa sovelletussa matematiikassa.

Ilkka Virtanen toimi vuosina 1968–1978 talous- ja tilastomatematiikan assistenttina Turun kauppakorkeakoulussa. Vuosina 1978–1981 Ilkka Virtanen toimi Lappeenrannan teknillisen korkeakoulussa matematiikan lehtorina. Vuonna 1979 hänet nimitettiin Turun kauppakorkeakoulun talous- ja tilastomatematiikan dosentiksi ja vuonna 1981 Lappeenrannan teknillisen korkeakoulun talous- ja tilastomatematiikan dosentiksi. Vaasan korkeakouluun Ilkka Virtanen nimitettiin tilastotieteen apulaisprofessorin virkaan 1981 ja talousmatematiikan professorin virkaan 1983.

Ilkka Virtasen tieteellinen julkaisutoiminta käsittää yli 100 refereemenettelyn läpikäynyttä tieteellistä julkaisua. Tieteellisen uransa alkuaikoina hänen kiinnostuksensa oli luotettavuusteoriassa, josta hän laati väitöskirjansa. Sittemmin kiinnostuksen kohteena ovat olleet mm. yleiseen systeemiteoriaan, investointisuunnitteluun ja entropia-analyysiin liittyvä tutkimus. Viimeaikaisimpana kiinnostuksen kohteena Virtasella on ollut erityisesti tilinpäätösanalyysin ja osakemarkkinoiden mallintamiseen liittyvät kysymykset.

Virtasen tutkimukselle luonteenomaista on laaja yhteistyö erityisesti taloustieteiden sovellusalojen tutkijoiden kanssa. Jotta yhteistyö toimisi, on se merkinnyt matematiikkaa pääaineena opiskelleelle omaehtoista perehtymistä talouden substanssiteoriaan. Turun kauppakorkeakoulussa Virtanen paneutui professori Pentti Malaskan ohjauksessa kauppakorkeakoulun tutkimusalueisiin ja matemaattisen mallintamisen hyödyntämiseen tässä ympäristössä. Työ jatkui Ilkka Virtasen siirryttyä Lappeenrannan teknillisen korkeakouluun, jossa verrattomaksi yhteistyökumppaniksi osoittautui yrityksen taloustieteet monipuolisesti taitava Teemu Aho. Hänen kanssaan Ilkka Virtanen julkaisi lukuisia yrityksen kannattavuuteen, investointilaskelmiin ja yleisesti tilinpäätösalaan liittyviä tutkimuksia. Vaasan korkeakouluun siirryttyään Virtasen tilinpäätösalaan liittyvä tutkimus

sai uusia vivahteita, kun tutkimus laajeni rahoitusosalalle. Tärkeinä yhteistyökumppaneina Vaasan yliopistosta ovat olleet Reijo Ruuhela, Timo Salmi ja Paavo Yli-Olli sekä tämän ryhmän jälkipolvena syntyneet useat nuoremmat tutkijat. Vaasan yliopiston aikana kontaktipinta laajeni entisestään rahoitusmarkkinatutkimuksen myötä ulkomaisiin yhteistyökumppaneihin, joista erityisesti mainittakoon Geoffrey G. Booth ja Angappa Gunasekaran.

Kasvaneiden luottamustoimien myötä Ilkka Virtasen viimeisimmissä tutkimuksissa mukaan on tullut yliopistojen ja korkeakoulujen arviointi. Virtanen on osallistunut laajamittaisesti suomalaisten korkeakoulujen arviointiin. Lisäksi hän on ollut myös Viron yliopistojen kauppatieteellistä koulutusta arvioivan kansainvälisen asiantuntijaryhmän jäsenenä.

Ilkka Virtanen tunnetaan myös energisenä jatko-opintojen ohjaajana. Aktiivinen osallistuminen laskentatoimen ja rahoituksen jatko-opintoseminaareihin takasi monelle lisensiaattityötä ja väitöskirjaa valmistelevalle rakentavat ja täsmälliset neuvot työn edistämiseksi. Vaikka Vaasan yliopistossa ei pääaineena varsinaisesti ole matemaattisia aineita, on jatkotutkintojen suorittaminen näissä aineissa mahdollista. Virtasen ohjauksessa valmistui useita lisensiaatintöitä ja väitöskirjoja. Hänen oppilaistaan Vaasassa väitteli ensimmäisenä Jukka Perttunen, sitten Irma Luhta, Matti Laaksonen ja Olli Bräysy.

Ansiokkaan tutkijanuransa lisäksi Ilkka Virtasella on poikkeuksellisen laaja ja monipuolinen ura myös muissa korkeakoulumaailman tehtävissä. Vuosina 1984–1987 hän oli Vaasan korkeakoulun vararehtorina ja vuosina 1987–1994 Vaasan korkeakoulun/yliopiston rehtorina. Vuosina 1983–1984 Ilkka Virtanen toimi myös Vaasan kesäyliopiston vararehtorina ja rehtorina vuosina 1985–1987. Näiden lisäksi hän on toiminut Vaasan yliopiston kaupallis-teknisen tiedekunnan dekaanina vuosina 1998–2001 ja Vaasan yliopiston teknillisen tiedekunnan (vuoden 2002 loppuun informaatioteknologian tiedekunta) dekaanina vuodesta 2002 alkaen. Näiden lisäksi Ilkka Virtanen on toiminut useaan otteeseen laitoksen johtajana. Vaasan yliopiston/korkeakoulun hallituksen jäsenenä hän oli 1982–1983, varapuheenjohtajana 1984–1987, puheenjohtajana 1987–1994 ja

uudestaan jäsenenä vuodesta 1998 alkaen. Näiden lisäksi Ilkka Virtasella on ollut lukuisia toimikuntien ja työryhmien jäsenyyksiä ja puheenjohtajuuksia.

Suomen yliopistojen ja korkeakoulujen rehtorien neuvoston jäsenenä Ilkka Virtanen oli vuosina 1987–1994 ja työvaliokunnan jäsenenä 1991–1992. Hän toimii ja on toiminut myös useissa tutkimusta ja koulutusta tukevien säätiöiden hallituksissa, kuten Liikesivistysrahaston Vaasan aluetoimikunnan puheenjohtajana vuodesta 1993 alkaen, Karl Erling ja Anja Nymanin säätiön hallituksen jäsenenä vuodesta 1989 alkaen, Suomen Kulttuurirahaston Etelä-Pohjanmaan rahaston hoitokunnan ja sen työvaliokunnan jäsenenä vuodesta 2000 alkaen. Vuosina 1987–1994 hän toimi Vaasan korkeakoulu/yliopistosäätiön hallituksen jäsenenä. Vuosina 1987–1995 hän oli Vientikoulutussäätiön/Fintran (The Finnish Institute for International Trade) valtuuskunnan jäsenenä.

Ilkka Virtaselle on kertynyt myös lukuisia talouden ja yhteiskunnan luottamustehtäviä. Näistä mainittakoon: Vaasan Osuuspankin hallintoneuvoston jäsen 1990–1995 ja johtokunnan varajäsen vuodesta 1995 alkaen, Osuuskauppa KPO:n edustajiston jäsen vuodesta 1996 alkaen, Vaasan teknillisen oppilaitoksen johtokunnan jäsen 1992–1995, Vaasan hotelli- ja ravintolaoppilaitoksen johtokunnan jäsen 1993–1995 ja Kokkolan seudun osaamiskeskuksen neuvottelukunnan jäsen vuodesta 2003 alkaen.

Vaikka Ilkka Virtasen korkeakoulu- ja yhteiskuntaelämään osallistuminen on ollut näinkin laajaa, on hänellä aina riittänyt aikaa myös harrastuksille. Kulttuuri on aina ollut Ilkka Virtasta lähellä. Osallistumisajat teatteri, ooppera ja klassisen musiikin konserttiesityksiin ovat aina löytäneet paikkansa Virtasen kalenterissa, samoin kuin aktiivinen osallistuminen eri kulttuurijärjestöjen toimintaan. Kulttuuriharrastusten lisäksi vapaaehtoinen maanpuolustustyö on myös lähellä Virtasen sydäntä.

Ilkka Virtasen laajaa panosta tieteen, yliopiston, yleisesti korkeakoulun, yhteiskunnan ja talouselämän alueilla on mahdotonta sisällyttää yhden teoksen puitteisiin. Niinpä teoksessa keskitytäänkin ainoastaan Virtasen toiminnan yhteen tärkeään osa-alueeseen – tieteeseen, jossa kirjoitustensa kautta tieteenalansa merkittävät tutkijat haluavat onnitella Ilkka Virtasta hänen juhlapäivänään.